

IVAN KU HAR

KOROŠKA KMEČKA OVSET
IZ MEŽIČKE DOLINE²

Igra v petih dejanjih

O S E B E : Danijev: bogat kmeč star 59 let oče neveste
Liza: njegova žena stara 56 let, mati neveste
Klemen: njun edini sin star 29 let
Lenčka: njuna najstarejša hčerka stara 23 let nevesta
Tina Vodovski: bajtar ženin star 25 let abs.kmet.šole
Treza: dekla pri Danijelu bolj priletna
Jurij: hlapec pri Danijelu
Tomaž: hlapec pri Danijelu star 59 let
Kristej: Tinetov brat star 12 let
Nadvar: ugleden kmet Tinetov boter in vaški župan
Jesenik: premožen kmet
Štukova mati: mati ta široka nevestina teta
France Stanetov: camar star 25 let
Franccka Danijelova: družica stara 20 let
Anška Danijelova: sestra stara 18 let
Žibov: bogat samostojen kmet
Kumrov Joza: kmetski fant
Kovov Fevža: kmetski fant
Štukova Pepca: nevestina sorodnica
Štukova Cilka: nevestina sorodnica
Štukova Tončka: nevestina sorodnica
Stebrov Grega: Obšinski ubogi, precej star
Vaška klepetulja: stara ženka
Burjakova Julia: mlajša ženka
Polona: kuharica na gostiji
Jerčka: tafeldekarca /strežnica/

Prvo dejanje:

Preprosta kmečka hiša, ob cesti z poletno hišico, kjer se vidi celo dvorišče: vhod v hišo, v hlev in nekaj voz in drugo ropotijo. Obleka delavniška na kmetih

1. prizor

Lenčka: /prihaja proti domu ter se obrača nazaj po poti od koder je prišla. Oblečena v čedno poletno kmečko obleko./Tine je že na pozorišču oziroma dvorišču./

Tine: Ali boš jutra šla k prvi ali k drugi maši ?

Lenčka: Najbrž ta drugi./Bolj tiho in gleda nazaj/

Tine: In tam se potem dobima drugače pa pridemo jutra zagvišno.
/polagoma z govorenjem odide/

Lenčka: Vela, srečno! /Maha z roko v pozdrav/

² Objavljamo enega od prepisov, hranjenega v KOK dr. Franca Sušnika. Ker je mestoma nepopoln, smo te dele (z določenimi pravopisnimi in jezikovnim popravki) nadoknadili.

Danijev: /Stoji na dvorišču in si žvižga. Obblečen v delavniško oble-
ko zavíhanimi rokavi srajce, brez suknjiča/

Lenčka: /Odhití naglih korakov proti domu./

Danijev: Kje si se druž potiepa tak dovgo, a neviš, da je doma tak
notno, nas ko je glih sobota in bo prej fairant

Lenčka: Pri Stukovi Pepci sm bva, ko se glih spravlja v gospodinjsko
šuvo /odide v hišo/

Liza: Kje je le kaj bva, in kdo je tista Štukova? /Nese nekaj v
predpisniku./ Ti Jaka a si ga kaj vidu kak se je na skrivaj
umakniv zad

Danijev: Pa koga no? /bolj jezno/

Liza: Saj pa vendr veš, Vodovskega Tineta, ki menda misli na našo.

Danijev: Bajtarjevega? Je pa ja še pri vojakih.!

Liza: Za mojga dele naredi kakor češ, ko se pa že tak dovgo rača
mata. Včeraj je menda prišel domov

Danijev: Ta mladi Žibov bi biv, kaj vaše prazne čenče/se obrne in gre/

Liza: Ah tisti, ko je lump, pa tepe se rad

Francka: /Príde mimo starih dveh/ Jaz bi ga notva pa če bi zvati
cekini leteli od njega /odide/

Danijev: Krave spravita z Ančo na pašo drugo pa tiho/kaže s prsti
proti hlevu/

Liza: Tine je res bolj revnega stamu, biv pa je vkmetiski šuvi,
se že ja kar od davč pozna od drugih!

Danijev: Žibov je bogat kmet al kak še zdaj riečejo veleposestnik
/obrnjen v stran/

Liza: Oh kak si tamast, ka pa maš od tistih vejkih galej, kar pa
samo jezo s posli

Danijev: Žibov ma pa Žibov dnarja da je kaj!

Liza: Ka samo gnar ta prvo je da se zastopta drugo pa samo od se-
be príde /gre v hišo/

Danijev: Denar je sveta vladar /se obrne in gre proti skednju/

Ančka: Oče s Francko sma vole tudi spustile na pašo, danes ko ma jo

cajt /príde iz hiše ter govoreč Danijevu/

Francka: /Príde za njo/ Ka nič ne rečejo, pa jih že gvišno meša ko
pa je le bvo dreč?

Ančka: Oh tak več tistega Žibovčega mogočneža ko se tak nareja
ko bi biv Boh ve ka očjo sprajt v našo žvahto

Francka: Kura ga naj pikne./Odhití proti vežnim vratom od koder
se čuje ženski glas./ A n č k a !!!!!

Treza: Klemen pa nas dovgo ni s Folane /nese ška na glavi od
hiše proti hlevu/

Ančka: Glih zdaj príde! /Pobira nekaj po tleh in pometa/ Hijo
tibo /se čuje za voglom/

Klemen: Ančka prinesi konjema sena. što dole ga ni nič več, jaz sm
pa tk zmatran! /izprega konje/

Žibov: No Klemen, kje si pahtak hođiv si menda šele zdaj prišv

Danijev: Dober dan Žibov, no od kod pahtí? /se znajde nekje na dvo-
rišču in mu gre nasproti/

Žibov: Buh daj raz sejm hodim /mu smehljaje ponuja roko/

Klemen: Nekaj je narediv škarta pa ne vejko /proti očetu/

Danijev: Štak znajo ti preklemani antlmani

Žibov: Zdaj gre lis menda druž grr, tak sem čuv na sejmu!

Danijev: No pujdi mavo v hišo, da nam spanja ne odneseš/odideta/

Ančka: Štu maš Klemen povn koš sena /prinese koš ter ga postavi
pred hlev pogleda za očetom ter vzdihne zase/ Oh ta terc
je že druž štu/

Danijev: /požvižga/ Prinesi Lenčka mošta, ta poljšega v kotu/Na
pragu stoječ naroča, nato gre zopet v hišo/
/Medtem prideta hlapca Jurij in Tomaž spravit vozovž pod
streho/

Ančka: Lenčkaaa, Lenčkaaa /kliče nato pometa dalje/

Lenčka: Ka pa neki očes? /príde iz vogla/

Ančka: Ženina imaš v hiši prinesi mu mošta in kruha, a nisi čuva očeta ko so te klicali?

Lenčka: Saj sem jih /Gre v hišo iz katere se vrne vsaj nevolna v rokah nosi vrč/ / Od hleva sem pride Klemen in se postavi pred Ančko/

Ančka: Klemen počakaj no Lenčka je šva po mošt, pa ga fejest potegni si gvišno bol žajn kot pa oni prismojenec v hiši. Oh jaz ga ne morem videti

Lenčka: /Pride z vrčem/ Na napij se.

Klemen: O zdaj ga pa bom /vzame vrč pije dokler ga ne izprazni/ O pa šeti je bil pa dober!

Ančka: Čuješ Lenčka, oča že druž kličejo, hitro ga nesi /žvižganje/

Lenčka: Mrm jit po drugega, dokler bo še že počakav se ni bat, da bi se mu prej krof posošu /odide v klet/

Klemen: Odkod pa je prišv pa po ka pa?

Ančka: Maj pa tak veš, za Lenčko hodi, in oče so tak zarukani da bi mu kar vse zbulali!

Lenčka: Klemen pridi v kuhinjo jest /Nese vrč. Klemen ji sledi/

Kristej: /pastir pride z kratkimi hlačamâ velikim klobukom na njem pa veliko pero/ Dober dan!

Ančka: Buh daj, No ka pa bi ti rad mev?

Kristej: Tine mi je naroču, naj grem sem k vam prost če bi vaš oče pustili al pa otl no, spustit bika na našo kravo ko se tak poja.

Ančka: Poja se? To je pa čudna rieč, počaj jih grem pobarat. Ja zaka pa nista kravo kar prignava! /odide v hišo/

Kristej: Dober den Ače. /Sname klobuk z glave/

Danijev: Vaša krava se poja hahahaha. Zakaj pa jo združnemu biku ne ženete, ko je švajcarske sorte in je vaš Tine tudi v odboru nekaj!

Kristej: Pa ne vela dve sorti skup mešat!

Danijev: Hahaha, ti pa Tini sta oba kup ana vejka terca /le tak mu

povej/ pa še vaša zadruga cu. Če so ga v kmetijski šuli štako učili po bo že žavasten pauer. Reči mu še že glih oče, pa naj kravo le pržene! /Odide v hišo/

Lenčka: Pa ne praji Tinetu kar so oča rekli, da se ne bo tak jezu, oča so bul sami svoji. Po pozdravi ga v mojem imenu /Izroči mu nekaj v papir zavitega/

Kristej: Pa Buh vonaj, no pa srečno taj! /odide/

Ančka: Ko pa pošiljaš pozdrave drugemu, ko pa maš ženina v hiši haha /Ančka pride med tem na oder, ko se onadva pogovarjata/

Lenčka: On se naj gre pa le kar solit, če me pa bojo dovgo silili ž nim grem pa kar v mesto služiti!

Žibov: No Lenčka boš šva z mano? /Dančev in Žibov stopita iz hiše/

Lenčka: Nimam cajta mam še sviže za futrat

Žibov: Pa srečno oča, se pa jutri druž oglasim ko je glih nedelja /se polagoma spravlja/

Danijev: Le pridi se bo še že premisluva, pa vahko nuč!

Žibov: /zaključje proti hlevu/ Lahko nuč, Lenčka!

D r u g o d e j a n j e

Fraznično razpoloženje Vsi ki v tem dejanju nastopajo morajo biti praznično oblečeni. Čas: nedelja popoldan pri kmetski hiši z pometnim dvoriščem.

Danijev sedi pri mizi v letni hišici, brez suknjiča čita Koroško glasilo " K O R O Š K I K L I C Ź

1. prizor

Danijev: Liza je vešpar že minul?

Liza: Maj bo pa že ka pa te briga, bi biv pa v cerkev šev / v roki nosi mašno knjigo, pride iza vogla/

Danijev: Pa kje so naše dekleta?

Liza: Fri vešpru!

Danijev: Zato pa baram če je že minuv /odide v hišo/

Liza: A bejši no /gre ven za hišo//Francka, Lenčka in Ančka se prispejo proti domu, malo zamišljene, Lenčka kar zgine v hišo med tem pa pride Klemen iz hiše/

Francka: Klemen nas pa res pridejo!

Klemen: Ali naš oča že vedo?

Ančka: Še me, ka boj kaj rekli, jez se kar bojim

Klemen: Nič, vsak človek si po svoje postiva!

Francka: Je pa Nadvar tudu zraven, on menda pa že ma besedo za našega ta starga

Ančka: Jez pa mam še upanje, de se bojo nazadnje le vdali /iz hiše prideta Jurij in Tomaž, se vsedeta pred hišo in kvartata. Dekleta izginejo. Med tem pride iz hiše tudi Danijev ter gre proti letni hišci, med potjo nagovori hlapca! /

Danijev: No vidva, a sta že malojužinava?

Tomaž: Ne še!

Jurij: Nisma še vačna, ko sma se opogni štruklov fejest nabrisava!

Danijev: Jita le v hišo naj vama Lenčka prinese malojužno, se pa se pa deva bek rihta /Gre proti senčnici in čita/ /Po cesti pridejo Vodovski Tine, Nadvar in Jesenik, vsi lepo oblečeni z težkimi verigami na telovniku. V rokah marele /rudeče/ fajfo.

Danijev: /sliši neke korake začne vznemirjeno gledati na nasprotno stran! /

Nadvar: Dober den, Boh daj, Danijev!

Danijev: Buh daj! /Gleda začudeno/ Kaj pa je naviga!? /ponudi roko /

Jesenik: No ko pa nas tak špasno gledaš. A si še koj živ? Ko se pa že tak dolgo na svetu, biv bi že davno cajt da b šov dov Sv. Marjeti, da bi na gruntu ta mvadi havžvali. Kje pa je Klemen? /podaajajo si roke. Tinetu se izrazito sveti znak zveze absolventov kmetijskih in šol. Z.A.K.Š./

Nadvar: No pa sedmo mavo dov za mizo /Posedejo/

Danijev: Pa le rajši v hišo gremo /ves zmeden skače okrog/

Jesenik: Je že tukaj tuj dobro, je bol hvadno pa muh tudi ni. Župana pa tak mam pri sebi za mizo

Nadvar: O, hahaha poglejti no. /proti Jeseniku in Tinetu, kaže naslovno stran Koroškega klica! ter se smeje: /Pa Koroški klic bere, daj ga pa mam, dovgo se je upirav. /proti Danijevu/ A si že kaj član zadruga, še kaj veš kako si biv hud nad šte zadruga. Vidš vidš pomalem bo pa le prišv med naše vrste.

Jesenik: Še našega združnega bika bo scajtom mev na reji. /med tem že se /

Nadvar: Čisto gvišno, pa še predsednik bo gratov, al pa v ausšusu bo, da bo prišv do gnarja zatu ko tam se ga vahko vejko zasvuži kakar je on sam praju.

Danijev: Oh ti si pa resn čudn, pa tvoja zadruga, še ob grunt baš po malem tejko maš deva z njimi pa s tistimi sejami pa še župan si povrhu.

Nadvar: Či bi biv tak ko si ti, pa res že davno

Danijev: /vstane in gre proti hiši, kliše/ Ančka Lenčka gvaže umijta, jaz grem pa po mošta /odide/

Tine: Ka le bo mam čudno mavo upanja, oše bojo nas vse kup nagnali!

Lenčka: /prihiti proti Tinetu ter ga objame/

Nadvar: Halo kar gremo z njo pa je, kje je star bik zabiknjeni, da bi zaj vidu, kak lep par je /pogleda časopis/

Jesenik: Pa res čudo, da kaj ta ga bere

Nadvar: Šta vidva kak mu je bvo sitno ko smo se ravno nastajli na te cajtnge, ko jih je brav

Lenčka: Šet kedn so jih od nekođ prnesli. /odide v hišo, Tinetu vrže poljub/

Jesenik: Tina gospodinja bo ta da bo kaj to ti povem, je čisto po starem in si žihar srečen, da jo boš dubu. Ko bi biv še mvad bi ti je biv nidik. Fridna je čudno, poglej kake roke ma.

Tine: Saj je še nimam. Kakr bojo oče rekli tak pa bo

Nadvar: Kaj bo stari rekv. On vaju že na razžene več, pravzaprav pa je že tak dojsti starn, da začne bol/^{po} malem gruntat oni drugi svet, drugo pa naj pusti m vadim. Taka je moja misuv, ko sm tud že v lieteh.

Jesenik: Jaz pa vim, on Žibov mavo moti starga, dečva pa ga nuče.

Nadvar: Ja starega ja! Pa samo zadeli gnarja. /Kadi/ Danijev pri-nese mošt in kozarce naliva/

Nadvar: No kako pa še kaj drgače, kakor vdim si še prav trdn no pa fejšat

Danijev: Trdn ja ko me cev život boli

Nadvar: Jaz le drgače mislim trdn, če si se kaj odvočiv al boš pristopu h naši zadrugi

Danijev: Vi no pa vaša zadruga, saj čimate profita od nje. /Nadvar mu da cigaro in si jo prižge/

Jesenik: Pa če kaj nucame pa le dobimo vrednejši.

Danijev: Kaj pa to meni nuca. Če kaj nucam moram povsode pvačati nikir mi ne šenkajo.

Tine: Pa ne devajo za dobrobit pavra pač pa za to da jih prav ode-rejo zadruga pa ne, ona jih le varuje takih oderuhov

Danijev: To je vse lari fari oderuhi so povsod, al mislite da tisti vamplni zastonj sedijo v zadrugah, če drugih ne pa tiste redi saj drugače ne bi mogli nost takih vejkih vampov.

Tine: Oče to se pa da določiti koliko si smejo vzeti, saj imajo vsako leto računski zaključek

Danijev: Kaj vse tisto, derejo vas pač tak da je strah, zravn se vam pa vun smejiyo.

Nadvar: Veš ti Jaka jaz sem včasih sam tak misluv, a zdaj sem se pa prepričuv, da to ni vse tak kot si ti misliš

Danijev: Mene ničesar ne prepriča

Jesenik: Ja dajmo pit, jaz sem že tak žajn, ti si pa kna zrajtaš /vza-me glaš in pije/

Nadvar: Pa na zdravje najprej ženinu /trčita/

Jesenik: No, Danijev kaj si pa ti tak obotavljaš?

Danijev: Na zdravje! /popolnoma iz sebe, v par požirkih izpije/

Nadvar: Pa mošta po letos da bo kaj

Danijev: Ko ga bo preveč ga pa druž nebu kus predat

Jesenik: Ti Tine dajte se pobrigat tam pri zadrugi da bi zadruga sama začeva na jesen izvažat sadje. Ko boste imeli kako sejo, pa me pokličite gotovo

Danijev: Ja ja jaz bi ga tudi prodav, če bi mi ga dobro pavača /vpada z besedami vmes/

Nadvar: No lej ga čudaka, a zatu bi ti pa bva zadruga dora

Danijev: Na pa samo nekaj ga mislim predat, drugo pa bomo doma popili

Jesenik: Pa čiere maš godne za ženitev, bo pa ja že kaka ovset po ma-lem

Danijev: Ovset ja ko bi biv kak ženin, a zame jih ni

Nadvar: ~~Ovset ja~~ No laj ga mislu ma nase pa ja nebuš se tiž ženu pač pa čiere za tiste pa vem da imajo že vse izbrane ženine po svojem furmu /Iz hiše pridejo vse tri dekleta, Lenčka se bliža Tinetu/

Jesenik: Vidiš kak pridne deklete maš, čas je za ženitev, ti pa pripra-vi ta večji priftošl, ke ga kaj maš v kaki hranilnici gviš-no ne

Danijev: /proti dekletom/ Ali ste svinje že spustile na pašo?

Francka: Pa kaj se štu brigade bomo pa že!

Danijev: Po še kaj drugiga ni treba špacirat no stat okoli hiše po nedeljah

Nadvar: Pa kaj se boš ti brigu dōns zatu, naj bjo m vadi mavo skupaj

Jesenik: No kje pa imaš ti svojo ta staro? jo že več ko pet let nisem vidu, časih sma pa tak rajava da je bvo kaj. /Po cesti pri-dejo štukova Cilka, dekleta ji gredo nasproti/

Nadvar: Dobar dan deklete le bliže bliže! Lej lej samo samarja nam še minka pa bi biva kar ovset /iz hiše pridejo mati/ /Liza/

Jesenik: No pa Liza še Lizika pride,lej jo lej kak si se čodno predivava, kaj pa diva ta stari s tubo? /ji gre nasproti, ji da roko. Isto stori tu Tine samo z lepšim nastopom, z besedami/

Tine: Dober dan mati, o vi ste pa pridni! Menda ste le mešne bukve prebirali?

Nadvar: Tvojga ta starega smo nas že tak urihivali, da je že čisto iz sebe /ji da roko/ Srečko!

Danijev: /proti ženi/ Prinesi kaj za pojed

Liza: Bi biv pa koj ti prinesu, če so že dovolgo što so ja potrebni Ah ko bi mene ne bu bi pa tak vsi od gvađu pomrli /odide/

Nadvar: Da prej pridemo do tega, ka nas je prignavo do tebe al pa da smo prišli na tvoj dom, saj si se že gvišno zjavjav, če nisi na možganih sedev. Cajt je pa tudi že Lenčka je godna za ženitev in pa naj se oženi, zdaj ko je še mvađa, ženina pa že tak ma dovolgo zbranega, ta je ki sedi tu pri meni /Danijev je popolnoma iz sebe ter gleda enega in drugega/

Jesenik: Kaj si se tak zastnašu, ali se nisi ti ravno na tak fortli ženu, da si gnav može v svate?

Danijev: Vodovskega Tineta, da naj vzame štakega je baj ...

Nadvar: Ja tega sma pripeljava dóns tega da naredimo za čero Lenko in za jajno erbijo.

Danijev: Kak, kak pa je? Jaz pa ki nimam gnarjaaaaa Lenčka se pa tudi kne more ženit ko mare meni pomagat pri avžengi. Kak bo pa pol jaz havžvov /Tine si prižiga cigareto in zraven nerodno kašlja/

Jesenik: Danijev Lenčka je še mvađa, bo še nekaj cajta žveva, zatu ji

pa pusti, da si bo postvava po svojem. Ti pa si že star in boš skr obnemogv zatu je pa žavastno da devaš uržuh, da ti mora pri avžengi pomagatik ko imaš še dvi /Vsi pijejo dobro posebno Danijev pridno zaliva tako dase mu že pozna/

Danijev: No saj ne rečem, da se ne sme ženit Žibovt me tudi že prosiv za njo pa sm mu je tudi obljubu, on ma g n a r !

Nadvar: Lenčka je tvoja čira z tvojo krvjo, zato jo menda ne boš prodajov za gnar? Koč pa mi zadružnega bika!

Danijev: Pri Vodovniku je bolj mihna rič, in so na bogem ! /Tine Jesenik odideta v hišo/

Nadvar: Zatu je pa prav, da se oženi z bogato in pridno. On je pa tudi priden in šparljiv, podlago pa ima doro. Lenčka mu bo gospodinjala da bode kaj in varjemi mi, da bode če mu Bog zdravja da bo pri prihodnjih občinskih volitvah zasedu župansko mesto, ker ga bom moral jaz odložiti

Danijev: Žibov bi biv, Žibov, pa tud zmirom sem misla na njega

Nadvar: Nimam nič proti njemu in vsak je svoji časti vredn, ali tebi kot znancu, še ko sma hodva v šulo hočm bit svetovavc v tem ko boš ožen svojo te starejšo čiro. Poznam Tineta in lahko rečem, da se mrjo vsi publi skriti pred njim. Le poglej ga kak nastop ima in nič na suče kvabuka pred sabo kadar pride v kak urad. /od hiše prideta Tine in Jesnik/

Jesenik: Na Danijev, ti stari lisjak trmasti, ali si se že odvoču, že boš svojo čiro ženu, ali prodav, ko si tak dobr za prodajo, skusi še našega zadružnega bika u gnar sprajt /Tine skrivoma prime Jesenika za rokav. Od hiše se pa sliši smeh deklet in matere/

Danijev: Pa kaj saj je še cajt, je še anbart pre mvađa /Zopet pije/

Nadvar: Prinesite mošta dečve, stari bi rad piv na zdravje mvađih zaročencev /daje vrč Lenčki, ki je prhiteka ter je gredoč namignila Tinetu/

Danijev: Ne še, tak nagvo pa ne gre /Grabi za časopis/
Jesenik: Seveda še ne, še to se bo treba odločiti kajko erbija ji misliš dati. Ker arbija sliši cul
Danijev: Nič, proti moji volji je /zelo razburjen/
Tine: Oče le pomirita se, vprašat za roko vaše hčerke pa ima menda vsak pravico, in tako tudi jaz, če glih da sem bogega stamu
Danijev: Ja že pa nič ne zamerte saj ne misli.... Grem gledat če bo prinesla mošt,? /odide/
Nadvar: Kje pa je Lenčka? /kliče/ Lenčkaaaa, prinesi mošt, ker stari tak hoče! /Na pragu se prikaže Lenčkain si ne upa naprej/
Jesenik: Le sem bliže saj bota potem kuj vkup, pa kaj saj sta tak že velikobarti bova, samo ta stari ni vedev ker je samo na Žibovta mislu, in na tisti travnik katerega bi za te dobu Lenčka
Nadvar: Ja pa samo radi kšefta, bi ma svojo hčer zaslužnjil pol bi pa naj bavo kaor hoče, ha ha,
Jesenik: /pritrjevalno/ Tako je! /Lenčka prinese mošt in ga postavi pred očeta nato hoče zbežati a Nadvar jo zadrži ter jo posadi k Tinetu/
Jesenik: Mati Liza kje pa si? Sedaj pa le naprej /Odhiti v hišo/
Danijel: /Sedi kakor okamenel/ Med tem pride Liza, v roki krožnik z jedjo postavi na mizo/
Nadvar: Halo Liza ti pa zraven tega starega sedi pa je? /Jo posadi za mizo zraven Danijela tako trdo da se predrami/
Danijel: Al že mate, tak mi je nekak ~~xxx~~ svabo.
Jesenik: Saj vemo da ti je lahko, tebi ko se tak bojiš za gnar, in zdaj bo treba Erbijo naštet. Pa če bi Lenčko dav glih Žibovu, vem da bi jo na pustil od hiše kar praznih rok
Danijev: Tak je ja. Kaj pa žito letos?
Nadvar: Pustimo zdaj to na miru, ko ni cajt za tue /Prime za glaš ter nalije kozarce/ Pa pijmo na zdravje ~~mvadih~~ dveh Vodovnikov,

za keteregau upamo, da bota v kratkem mož in žena /Danijel zija/ A če Bog da zdavja obema davč ni cajt ko boš ti ki si sedaj Danijelova Lenčka, še vahko imenvava mati županja, ker mati boš gvišno/ stari še huje bulji z očmi, Liza joče/
/Nadvar napije Tinetu in Lenčki med tem pa Jesenik pripravi Danijeva da trči, nakar na mah izpije do dna/
Danijev: Ko vidim da nič ne pomaga, pa naj bo kakor je namenjeno,
Liza: Tudi meni je prav štk, če glih ni veliko Vodovnikovo posestvo, pa žveva že bota samo da se bota glihava, saj z vejkiimi fre-tami je današni dan tak težava, kaj je za pridne ljudi čudno hudo. /Pri omizju postane razpoloženje, prisedejo še Ančka, Francka, Cila, ki se šaliyo s Tinetom/
Jesenik: Ti pa res kaj bo zadeli erbije, nekaj boš morav že naredit /Obrnjen proti Nadvarju ~~mm~~raje/
Danijev: No, no Lenčka in Francka bo treba ja v hlev k živini in ti Liza pa kuj pripravi za večerjo. Ke pa je Klemen?
Nadvar: Klemen, /kliče, dekleta se spravljajo v hišo ter mati./
Danijev: Ker ste me štak iznenadili in dobili ravno pri taki dori voli pa ko sta prišla glih vidva na katera dva sem zmirom držav] pa naj bo in dam Tinetu Lenčko. /podaja Tinetu kateri se spoštovanjem dvigne. Danijev poljubuje Jesenika in Nadvar-ja s katerim se prevržeta za mizo/
Jesenik: No no tak pa še ne/proti Tinetu/ Vidiš kak je hitro švu samo da sta ga ta prava dva dubva v roke /se pobirata iza mize/
Danijev: Kaj je pa zadeli erbije pa vahko obljubim, da jo bom dav fantoto in no pa popraju kar je treba pri fantori al pa pri hiši na moje stroške, ker je bva pridna in pozneje ko bom oddav posestvo, dobi od mojega sina izplačano 30.000 tavžent Al vela, in vidva sta čuva to. Drugače pa kak se bodo sukale razmere, če bo grunt več vreden dobi več, če maj pa dobi tejko maje /V potrdilo, da Tinetu roko/

Nadvar: Kak pa misliš trideset tavžet a, kron če goldinarjev?

Danijev: Goldinarjev mislim.

Nadvar: No sedaj pa pride še Klemen, ja ke pa si hoću štak dovgo?

Klemen: /prihaja/ Pri Stanatovim Francetu sem biv!

Jesenik: Aha pa si že za camarja šov prosit

Klemen: Camarja bo že sam rine naprosil, saj je bul ko mi vsi skupaj / si podajajo z novodošlecom roke/

Danijev: Gremo v hišo štu je tak mrzvo, ti Klemen pa prištima j hlapca, da pripravita konje in kolesel, da jim ne bo treba hnogom hodit od što domu, vozov bom pa sam z parom ti pa Lenčka pa gresta zravno dov do Tratnikovega mlina

Nadvar: Pa gremo še mavu taj no /Fogleda na uro/

Danijev: Ke pa so dekleta? /vidi da oni gleda na uro pa pravi/mata še cajta, prej sem jaz vaju mrw obogat zdaj pa morata vidva mene. Kje pa sta Tine in Lenčka alo le v hišo. Jutri pa pridem v zadrugo da me upišete za člana.

Jesenik: Pa v nadzorstvu bi pasal ko si tak skupuh

Nadvar: Ja tak je prav nas si se pa vejko prednugačiv /Polagoma se spravljajo v hišo. Dekleta nesejo vrče z moštom in druge stvari. Francka pa umiva neke glaže/

Francka: V nedeljo grejo že oklice gr dajat, Klemen že kaj veš?/Na vogalu se prikaže vaška klepetulja, ki ravno to novico sliši, vedno pa še napeto prisluškuje/

Klemen: No prav, prav dovgo je švo cu, da so kaj naredli Nadvar pač zna se ni za čuditi, saj je županš /odide v hišo/

Klepetulja: Dober večer Francka kaj pa imate danes tak čudno notno menda se bote ženili tak sem čuva

Francka: Ja pa boste kaj prišli na ovset ja pa še ne bo tak hitro

Klepetulja: Prav je ja naj se ta mvadi ženijo, saj mi bomo pa tak skur iberžni na svetu.

Francka: Ite v hišo mati so tentra

Klepetulja: Neka sem jih misliva pobarat./Gresta v hišo //Jurij naprega konje voz pa pripravi pred hišo iz katere pridejo: Tine, Lenčka, Danijev, Klemen, Nadvar in Jesenik; ti se posedejo na voz kateri hitro odpelje.

Nadvar: Pa srečno Danijelca in Buh lonaj za postrežbo. Dekletom tudi, bom že še prišev s kakim ženeinom, saj ti je prav Lizika /Izginejo/

III. D e j a n j e

Najbolj praznično oblečeni ob dnevu ovseti bogate neveste, kjer se pokaže vse bogastvo največ pa baharije. Dvorišče pripravljeno za ovset z plesiščem. /Vrši se na domu neveste/

Jurij: /Nabija možnar ter po tihokliče/Tomaž, Tomaž, ilej, ilej, vsak cajt bo vstava / Po tleh leži še več možnarjev/

Tomaž: Saj je še dojsti cajta, ura je šele pov štiri /Fride od hleva ves zaspan ter začne pobirati možnarje/ ter jih neseta za hlev

Jurij: Na Tomaž šetga ta vejkega pa nesi ta na cesto da bo obrnjen proti ženinovi fari /nobija dalje/

Tomaž: Kejko jih je še pa? /z težavo pobira možnar/

Jurij: Andvajsti jih je pa tak dojsti

Tomaž: Trinodvajsti jih navadoma, ko ma naša Lenčka glih tejko liet /odide/

Jurij: Pojdi pogledat na okno če je že vstava /Tomažu ki si vrača/

Tomaž: A je kušar že vraz vrači/stopi k oknu/

Jurij: Je že! Le bol tiho devama, da ne bo čuva /nabije dalje/

Tomaž: /gleda prioknu kje bi našel kak znak ali že vstaja, na enkrat odskoči ter kriči!/ Jurij leti leti je že gr! /Teče k strelišču/

Jurij: Oh ti si an butl, tak bi zamudva bva skr pa skr /sliši se streljanje/

Lenčka: /Lenčka stopi na prag hiše v spalni obleki/ Oh moj ledik stan, dones sem vstava ta zadnjobart kot dekle, ledik pa fraj! Oh ta naša dva! /polagoma odide, ker streljanja noče biti kraj/

Treza: /Prihaja od hleva kakor ona dva z strelišča/ No nas sta se fejest postajva Lenčki za slovo, prav je, saj je vaju rada meva.

Tomaž: Tak škoda se mi je zdi, da bo šva se še spomnit na smem /stojijo pred hlevom in se pogovarjajo/

Jurij: Če me štu kaj vzejijo bom šov kar za njo, devov bom že saj je Tine tuđe fejest in dobrotljiv.

Treza: Ja Tini, Tini, /Po cesti vidi nekoga prihajati/

Tomaž: Kaj pa gledaš? Menda že svati grede je pa ja še prefurt

Treza: Ana ženska gre grse.

Jurij: Oh tista vaška klepetulja pride, bo pa že nesrečo prinesla k hiši posebno nas ko je ovset pa pride ženska prva.

Treza: Saj je biv že Kristej na vse zgodaj štu.

Jurij: A po pa je že doró /Klepetulja je že ma dvorišču/

Treza: Kaj pa tebe že na vse zgude nosi štu okoli

Jurij: Jezik jo skrbi in pošte prenaša

Klepetulja: Dorj jut, Ja ti, tebe pač srbí jezik, tebe, a ste že gr?

Treza: Nas je biv pri nas pa zguda den

Klepetulja: Misem mogva cevú nuč spati tak so me bovhe jadve, ka le kaj štu pomeni? Gvišno bo druč diš. Pa prajijo lidi da če sta dva v oklicih da taj ni prav če bovhe jejo-

Jurij: Bežji ga lomt ti coprnica zapečena no pa tvbje bovhe, tak ti migle jezik ko pa psu rep /hlapca odideta vestrán/ Ženski pa v hišo

Jurij: /grečoč/ Hitro nafutrúma konje in spucam a da bojo parajt

Tomaž: Pa movžnarje zraven navadama da boma začeva strelat ko bojo svati prišli, na pa ta šruka!

Jurij: /proti romažu/ Bom pa jaz koje uštimov, ti pa jidi po Kumrovga Jozana, Kovavega Tevžna in pa gr k Frodniku da pridejo ko bomo šrangali

Tomaž: Ja pa res šrangat pa mmo što bo pa še zaki /se hitro odpravlja/

Jurij: /Kliče za njim/ Pa le ilej zat !!!

Treza: /Prinese stol ter čaka na Štukove deklete//Kliče proti hiši/ Cilka prinesi krenz !!!

Tončka: Ta večjega pribijajo zunaj /Ostali pridejo iz hiše ter začno pribijati vence, ko so gotovi odidejo nazaj v hišo/ Iz katere se sliši pribijanje vencev, Kumrov in Kov v pri-deta preko dvořšča

Jurij: Al bota kaj pomagava?

Kumrov: Bo, bomo, ka pa zaj naprej?

Jurij: Kr vadajta pa kušar prprajta. Svati bojo skor začeli vkop hodit. /Odnesejo vse strelske potrebščine za hlev, kar se je valjalo po dvorišču./ Kje pa je Tomaž?

Kovov: Tomaž že gre zadi.

Liza: /na pragu/: K brošku, pobí!

Jurij: Nismo vačni pa tud cajta nimamo, da ni cajt za jest. /Odide v hlev./

Lenčka: /isto na pragu/: No, le prita, saj vaju nas ta zadnjobart kličem.

Tomaž: Tisto pa ni res, da ta zadnjobart, ka pa če k tebi pridem svužit?

Lenčka: Ja, ja, že prav mata, taj je pa drugače! /Gre nazaj v hišo, na dvorišču nastane živahno in vse je pripravljeno za sprejem ženina. Kovov Jurij s Tomažem stojijo pred hlevom in gledajo po cesti./

Kumrov: Lejte, nedo že gre! /Kaže proti mestu./

Tomaž: Strelajmo, strelajmo /Hoče zbežati streljat./

Jurij: Počaj, nol

Kovov: Je pa menda koj Stebrov Grega, tsti petlar.

Jurij: Pa ti, Tomaž, ti bi ga pihnou. /Odidejo na strelišče ter izstrelijo nekaj strelóv, spet nastane streljanje močno, ko pride nato opravljena mati ta široka in Francka ji pride nasproti./

Francka: Lenčka, teta grejo, pojdi sem. /Jo kliče. / Lenčka pride napol opravljena in ji gre nasproti./

Štukova mati: Doró jutro, Lenčka! Bog ti daj srečo, no, pa ta sveti Angel varuh. Jaz ti želim vse ta lepše. /Nastane splošno pozdravljanje, med tem se je nabralo že nekaj svatov, ki čakajo ženina. V daljavi se sliši oster strel. Izza vogla se pripodi Jurij z neko škatlico v roki ter beži na strelišče. Strelišče postane najživahnejša točka./

Klepetulja: /ki se je zopet pojavila v gruči žensk/: Dobro jutro, Jula! Ježeš, ježeš, nas pa je čudno. /V roki nosi jerbas./

Burjakova Jula: Ne vem.

Klepetulja: Maj, mora tak stati, da bo najprej ona vidva ženina, ne pa on jo, ko pride. Taj bo pač sreče, ježeš no, pa v cirkvi mora trdo cu nje stopiti, viete što pomeni, da ne more priti sovražen čvovek med jiva.

Burjakova Jula: A riesen? Še pa nikoli nisem čuva prej kaj takega. /Ženske se pridno zbirajo./

Klepetulja: Ja, ja, što jaz že dougo viem. Jejkarlina! Pa ko bota šva okuvo outarja, ga mora za outarjem za gnar trucat, za hofer, le povejte ji što, to tak čudno pomaga, da bo pol zmiram ona meva priftošl, če ji bo tam gnar dau. Menda že grejo, jejkarlina. Jaz grem kar v cirko, jejkarlina. /Se razidejo./

Francka pride na dvorišče, za njo družica in ostali svati ter napolnijo dvorišče.

Francka: Že grejo, že grejo. /Možnarji pokajo, od daleč se sliši godba, ki prihaja vedno bližje, dokler da se ne pripelje voz z godbo na dvorišče. Za prvim vozom sledi drugi in tretji, splošno pozdravljanje družin, na pragu se prikaže nevesta, v varstvu ta šroke in matere, roko da najprej ženinu. Splošna zmešnjava na dvorišću. Iz šundra se sliši Nadvar.

Nadvar: Pa čas se bliža, da bo treba oditi, da gospudu fajmoštru ne bo trebi tak dolgo teš biti, saj je že pov ~~dvana~~ najst ura

Štukove deklete: /Zapojajo nevesti pesem v slovo in od ledik stanu/

Camar: /Se začne poslavljeti od neveste in se zahvaljevati materi za trud, ki ga je imela z hčerko tako tudi starišem ženina
S pesmijo Oj zbogom z bogom, mati, oče i. t. d.

Štukova mati: Lenčka sedaj ko odhajaš od očetove hiše in jemlješ slovo od ledik stanu, še poklekni in prosiš starše za blagoslov očetov.

Treza: Tukaj imate žegnano vodo oče, /poda mu vodo/

Lenčka: /poklekne z jokom/ /da roko očetu in materi prosi za blagoslov
Prosim za vajin žegen!

Danijev: Pristopi k njej ter jo blagoslavlja rekoč: Blagoslovim te v imenu Boga očeta in sina in svetega Duha Amen, naj ostane ta žegen nad teboj do konca tvojega življenja in naj ti bude vodnik v tvojem novem življenju in novem stanu do konca tvojih dni! Istotako prosim tebe Tine da bodeš svoji ženi katera je le sedaj še tvoja nevesta skrben varuh in dober mož. Bodita si zvesta in tem veselem življenju naj

naj vaju vedno spremlja moj očetovski žegn /zopet so tiste žegenske ceremonije kar stori tudi mati, ki je vsa v solzah, Lenčka je zopet izročena ta šruki v varstvo. Vozovi so pripravljani ko so dekleta odpele pesem za slovo krene prvi voz z družici in camarjem, možnarji zagrmje, godba zaigra poskočno in ugledno Kotulsko polko odpelje prvi voz

Stebrov Grega: Pa ne bo šlo kar tak, ko si vi mislite al jih kaj vidite kak so se že pripravili da bodo zahtevali za odkup neveste. /gre proti vozu z ~~xxxxxxx~~ camarjem, godci se šaliyo z njim kakor tudi camar, ko pa pridejo bližje zagledajo rudeč trak, ki je potegnen čez cesto. Na vsaki strani ceste je polno fantov v različnih oblekah toda vse je zmešano, dimnikar je na konju, kovač v samokolnici zidar sakiro, razne živali z venci ob straneh pa sodi s pijačo.

Camar: Kdo zapira pot se naj javi? /Stopi raz voz/

Jurij: Poubi domače fare ne pustijo Lenčko kar tako drugemu pa še iz tuje fare.

Kumrov: Očemo zanjo odkupa drugače ne sme pred oltar

Camar: Bo že bul trda šva, oče so jo dali Tinetu pa je, izklicana sta pa tudi že.

Kumrov: Pri takih rečeh imamo pa tudi mi za govoriti tk nas še pa ni nobeden kaj barov smo si sami spomnili na vas.

Camar: Zdej ne pomaga nič več je že njegova, pa v cerkev se mudi

Kumrov: Prav ješ, da je njegova al zdaj je pa še naša in iz naše fare/

Camar: Pa zahtevajte nekaj, nam se ja v cerkev mudi

Kumrov: To nam nič ni mari, mi je brez odkupa ne pustimo

Jurij: Zastajli bomo par vprašanj če jih rešite, če zadenete pa gre

Kumrov: Zakaj smo vam šprange okrenčali?

Camar: Ne vem? /Menca sem in tja nato reče/ Ker je nevesta še nedolžna

Fantje: Dobro

Camar: Zakaj smo spuvali cerkev v kiri bo nes nevesta zvezana za celo življenje s Tinetom?

Kovov: /Čez čas/ Ker sama ni hotela zrasti!

Godci: Je že dobra!

Jurij: Kaj je dans pri našem šranganju narobe? 28

Camar: /Ugibaje/ Dimnikar ne spada na konja i.t.d. vsi poklici so zmešani /nastane smeh ko se dimnikar postavlja s konja/

Jurij: Doro je

Kumrov: Še vrana nosi krenc Topajte al pa pokrijte ves gnar, ki ga vidte na mizi /Ponuja pijačo, a se nobeden ne dotakne ker s tem zapadajo nevesto!/
je

Camar: /Se suče okoli ki skušajo topat ali pokrit/ /vzame enemu klubuk ter ga pokrije na talir/ pokrito je zdaj. Nevesta je naša alo naprej

Kovov: Že dobro samo krstni list od Lenčke še bi prosli, da jo še vpišemo v naš fantovski seznam: kdaj je šva iz naše fare

Nadvar: Kaj ko ga pa nimamo, kaj bo pa zdaj?

Camar: Bomo vam pač ~~razpisnik~~ rojstne podatke ne velja

Jurij: Nekaj pa hočemo seveda še dnarja!

Kumrov: Zaslužili smo si mi Kotulski poubi vendar toliko da se ženin spomni na nas /prične govoriti, da nam je žihar hvaležen ker smo njegovo nevesto Lenčko tako varovali, da se danes na njeni glavi sveti beli krenček poštenosti in nedovžnosti, le pomislite svati in ti Tine, kdo so bili tisti fantje, ki so sleherno stražili njeno ~~čistost~~ čistost da se je za današnjo poroko ohranila tako deviška. Ja za to zahtevamo odškodnino.

Tine: Ker se je večinoma uganilo in ker smo vam ustregli kar ste zahtevali tako vam tu mi z naše strani damo toliko za odkup moje neveste /Splazil se je do barantašev in jim dav nekaj v kuverti/

Jurij: Pa naj bo in velja. V imenu nas vseh vam za današnji dan želim vse najboljše tebi Lenčka pa veliko veselja v tem novem stanu in obilo sreče. Trak se je pretrgal godba zaigra koračnico /Flieger march/ /Vozovi oddrdrajo čuje se strel, šrangovci tudi odhajajo z harmoniko odnesejo se bo vse kar je bilo preje na mestu šranganja

Jurij: Hej poabi, danes ga bomo še pili na zdravje ta mvađih dveh Vodovnikov. Celga j u r i j a imamo /ka že kuverti/

Kumrov: /poje in drugi mu pomagajo/ Jaz sem Vodovski Jurij na Selovcu sm doma, v ani strgani kačuri, ki štir okna ma. Ne Slovem pri Rženi sem jaz rojen biv, kje kaj moj grob ta zelieni ko bom ntra jaz gniv /Polagoma odidejo/

Č e t r t o d e j a n j e

Na dvorišču je vse pripravljeno za ohoet, plesišče, od cerkve se čuje vriskanje camarja, poroka je že minila med mizami letajo kuharica in strežnica.

Polona: Ti Jerčka hitro pogrni mizo za ženina in nevesto, ter tud za ostale svate

Jerčka: /vpraša/ Pa kje bosta sedela ženin in nevesta?

Polona: Saj menda pa tak veš, da je tam v kotu mesto zaju/pokaže v kot/

Jerčka: A mrm pušelce tud po vseh mizah nadevat?

Polona: Ta večjega naštimaj za ženina in nevesto, druge pa razdeli po vseh mizah. Tudi godcem na mizo nadevlji en paket no pa par gvažov mošta bojo gvišno žajni ko se mrjo tak napihovat, jaz pa v kuhinjo stopim pogledat ka je kaj z župo Na dvorišče se pripelje najprej voz z godci nato ostali. Godba igra, nato se zavzame pripravljeno mesto. Camar prileti na oder za plesalce in obesi klobuk na en konec pušelje na drugega

Nadvar: France kar začni jih posedat po mizah kakor sliši
Camar: ~~Matija~~ Oh oče Nadvar, kar vi jih ta cajt narihtajte jaz grem zaj z materjo rajat /gre po Štukovo mater/
Nadvar: Le kar za mizo in pit, saj ste že tak vsi žejni, da je strah fa na zdravje ženimu in nevesti. /Dvigne čašo kakor tudi drugi, na plesišču se pojavi camar in matu ta šruka/
Camar: Haloo mzka dajte anu /Zapoje/ Rožmarinovo jutro lep nagelčkov dan ko mater ta šruko po sredi peljam /godba igra plešeta/
Camar: 1./poje/ Mati ta šruka zahvalmo se vam, ko ste tak liepo z rožcami okrinčali nas!
2. Mati ta šruka v nebesih vas čaka an liep dar, ko ste nam nevesto pripeljali pred žegnan oltar
3. Mati ta šruka kje nevesta stoji, pripelji mi jo, da bom plesat šov znjo. /Ko odpleše in gre ta šruka po nevesto ter jo pripelje/
4. /Prime nevesto, žene jo plesat šteirš in poje/ Nevesta vesela z menoj se vrti, le eno mevo žavuje ko ledik več ni
5. Je rindčka okrogva ma pukštabe tri, ki ti naj bojo v tolažbo vse dni.
6. Na Danijejevem pongrati si krince spletava, zdaj boš pa pri Vodovniku brege kopava
7. Mati ta šruka povejte mi zdaj, kje družica stoji, ki še rajava ni /se ponovi kot preje/
8. Je družica veseva kma krinček rudeč, pa rahvo privezan bo gvišno zgubeč
Družica: Je moj krinček rdeč se vsem svatom lep zdi pa se moj camar smeji ko mu močno diši
Camar: Je družica vesiva, ko camarja ma, a le jaz bi še biv, če ries moja bi bva.
Camar: Fa kaj neki je misluv ta prešmentani fant, je ženina povabil mene pa kar?

Camar: Družička moja pa čudno manca, ko jo je sram pred menoj, ko ma je tak lubva ncoj!
Camar: V anem kotu pšenica, drugem pa rž, godci zagodte an bolcer al marš /Godba zaigra valcer/ /"Schen ist die Liebe in Hafen"/ /Na plesiščo še pridejo drugi pari in plešejo, po plesu se šele prvokrat vsi posedejo, ko je vse v redu pride camar do prvega govora o županu. Služkinji in dekletke pridno nosijo na mizo jedi. Na vrsto pridejo razni narodni in ohcetni zaključni plesi kot zaključek ohceti. Vsi pridno norijo in pojejo. Nadvar, Camar in en godec prineso Polono na loparju za vsajanje kruha med ljudi camar jo pa pelje naprej do plesišča
Stebrov Grega: Fa moja ta staro noste okuli, oh puste jo puste /nerodno bezga za njo in sicer smešno/ Saj včasih je ja moja bva
Polona: Ti ti oje zabiknjeno, bo pobr ja/Camar prime Polono in jo odpelje na ples./
Camar: /poje/ V imenu vseh svatov zahvalim jaz vas, ko ste kuhale peklo skrbele za nas /Steiriš/
Camar: Pogača je žmahna in vince sladko, grenko pa je to da ste nam dali slovo /Steiriš/
Camar: Kuharca žmahna ne zamerti mi kaj, ko sma rajava zdaj. Fa era-va zdaj mam še mater ta šruko za raj
Stebrov Grega: O ho, ho pa klepetulja je prišva, a bo šva z mano na raj. Halo godci dajte ta kutulsko pulko, grema z klepetuljo rajat /odideta plesat, urega skače takoperodno das koleni buta klepetuljo v trebuh/
Klepetulja: Auuuu, ti si pa norc no pa terc, tak me tovčeš sam po vampu, da se mu kr tevno deiva /Izpusti Gregana ter gre raz plesišča držeč se za trebuh Grega za njo/

Stebrov Grega: Pa ja znam rajat, se mi je pa kuj tak prrajmavo pa mi na smeš zamerit mojca, mojcka a ti je hudo? Zaj pa gvišno na bu otrok /Polona odide v hišo Grega za njo čez čas pa prileti ven Grega za njo pa še metla/ As, as o ti prekvata stara baba

Nadvar: Saj tud ti nisi mvad!

Grega: Ja ja pa baba je |stara, ko me tak čudno boli, pa glih sem ~~na~~ vht me je prtisnuva, škoda da jo nisem pri rajanju mavo prevrgu. /Godba zopet zaigra in vsi povprek plešejo Camar sveda zopet na čelu s ta šruko/

Camar: Za mater ta šruko bom rajši začev ko sm jih na ovseti najrajši imev.

Camar: Mati ta šruka le rajama zaj, ko hiša visuka in muzika fraj /pojejo tudi drugi v istem taktu kot godba/

Camar: Mati ta šruka ste vušnih ljudi, vas radi imamo mi ohcetarji vsi!

Camar: Mati ta šruka pomajte mi še to da brez krenčka ne pojdem domu.

Camar: Mati ta šruka povejte mi vi kje nevesta stoji ko se tak sovzno drži? /spusti mater gre in pripelje nevesto!/

Camar: Preljuba nevesta poglej okol se, kar le ledik dekleta zapušajo te

Camar: Nevesta je mvada še camar kni star, poglejte vi svatje kak leip je kaj par?

Camar: Preljuba nevesta oh kaj bo steboj, ko bo ti krinček ti padu z gvave nacoj! /Grega poskuša uloviti venec/

Camar: Ovset je vaša nevesta pa naša, ko gremo domov jo peljemo seboj

Camar: Zdaj bo šov krinček dov krinček dov, hauba gr, ovset bo hin ti boš pa piva pelin

Camar: Mati ta šruka povejte mi vi kje družička tiči, kse za krinčik boji /Mati pripelje camarju družičo/

Camar: Družica moja po sredi zdaj gre, da bova važe za krinčik popravhava se

Družica: Fo sredi jaz grem pa si kar mislit ne smem, kaka krivica mi bo ko se za krinček bo švo

Camar: Prebistra družička kne jezi se ne če krenček pocukalo se /Cukajo za venec/

Družica: Kne bom se jokava sem ~~ga~~jši smejava moj krenček je biv pa ti ga ne boš dobiv

Camar: Če mi krinčka kne daš pa še kvabuček štu maš, in ne maram zate pa ne za tvoje rože /Odvrže klobuk, ki ga družica pobere ter plešeta dalje

Družica: Ah camar prav prav da si klobuček men dav, zdaj sem ti kos da te bom vodva za nos /Odidejo v hišo, camar, družica ženin in nevesta, da si pritrdijo vence. Čez čas se vrnejo z venci na glavi, nato odidejo plesat ženin z nevesto, camar z družico.

Camar: /poje/ Le svadko prepevaj kne jezi se več le meni špandiraj svoj krinček rdeč

Družica: Prešmentani camar kak zlo se motiš, saj od mene ti krenčka nikol ne dobiš

Camar: Ko bi ti vidva za moje srce, bi krenček koj dava in objeva bi me

Družica: Prešmentani camar pa krenček ti moj, če se nisko prikvonič pa krenček bo tvoj /Camar in ženin se prikvonista ter vza-meta venec med ostalimi nastane jok in vpitje za vencem/

Camar: Oh zdaj sem veseiv, k sm krinček dobiv pa na zdravje družički an gvaš ga bo speiv /dvigne kozarec in ga izpijeta z družico podroko do dna/

Družica: Sm krinček ti daja iz kramarskih rož, pa ti moj zakonski mož nikoli ne boš.

Camar: Se ti leipo zahvalim družička ti moja, da si krinčik mi daja iz vesivga srca

Družička: Me je svanca vmoriva me toča pobiva, oh zdaj sm pa taka ko na vedva kopriava

Camar: Ženin pa nevesta le bo ta si zvesta pol pa ahtaj njen mož da jo tepuv kne boš

Camar: Ženin pa nevesta le bo ta si zvesta bota skupaj ležava an kovtar trgava

Camar: Ženin in nevesta le bota sâ zvesta ko spet poraka bo, bo v črno zemljo

Camar: Oh godci zdaj zdaj ko skr bo ovseti kraj, zagodte anu da zibavo boVsi plešejo Grega pa najbolj nerodno. Nadvar pride

Nadvar: Veliko smo popili preca pojedli, pa to ni nič samo ko je naša pridna Jerčka pozabva da je pustiva kletnih duri odprtih. Pa je prišva v klet kura ter z nogo benčnova po sodu v katerem je bvo povno piti, ki pa je šva vse po kleihi Da bomo skušali to mavo precejšno svoto povrnit smo se odvošili, da da vsak par po an rajniš na talir ni vejko! /Godba zaigra med tem ko Nadvar in Jesenik pobirata darive z šaljivimi izrezi n.pr./ Na zdravje Trpinovmu Janezu da bi se že kmav oženu /pri ženinu in nevesti pa hoče imeti zastopstvo. Ko je letčan se začnejo svati razhajati, vsak par Camar spremlja nekaj korakov od hiše pa tudi družica. Tudi godba igra nekaj časa za njima. Ta naj večji škandal pa napravi ko odhajata ženin in nevesta, katera dva pa spramlja camar in družica za nadalje./

P e t o d e j a n j e

Dvorišče nevestin ga doma vozovi so še vpreženi in okinčani okrog

katerih hodijo hlapec, in sin Klemen, vozovi so lahko delno že napolnjeni in stojijo blizu vežnih vrat

Klemen: Pa vem oče, da ste vi to zadnje bart zaklepali kašto kluč ste pa obesili gr na šperove

Danijev: /Iz hiše/ Pa ga ni, pa ni!

Klemen: Nekeh pa mora bit /Ančka pride iz hleva pa hitro opazi za kaj se gre/

Ančka: A kaštni kluč iščeta?

Klemen: Ja ke pa je?

Ančka: Mati ga majo

Danijev: A tak pol je pa že doro. Kje pa je Liza?

Ančka: Mati so v kuhinji

Danijev: Ančka reči ji da naj pride in da kluč ker ona ve kateri prt je pripravljen za Lenčino balo

Mati: Tisti na vrhu je. Je čisto na novo splehan! /odide v hišo/

Klemen začne povezovat. Hlapca Jurij in Tomaž od tam prineseta omaro. Jurij hodi od zada čisto sam.

Jurij: Tu mi pomagajta primit, jaz bom vsak cajt spustu. /Vidi se, da drži pa mu Klemen pride pomagat./

Klemen: Al je ries tak tažko?

Jurij: Preklemano je tažko, ko bi biu sam svinc ntra. /Omaro spravijo na voz, nato Jurij in Tomaž odideta v hišo, čez čas prineseta veliko starosvetno skrinjo. Ko prideta do dvorišča, priskoči Klemen pomagat./

Jurij: Pa što je šele tažko, što!

Tomaž: Menda so le tavženti ntra.

Francka: Ah kaj, tavženti, druga Lenkina ropotija je ntra /Postavijo na voz, mati pa še prinese v rokah cokle na voz./

Liza: A na cokle bi skor pozabli?

Francka: Aj, vi, no, pa vaše cokle, brez tstih bi pa tud minvo!

Liza: Ja, jih pa le kupit ni treba.

Francka: Saj bi jih še ded kupu, pa ga gnar koštajo, nas mormo šparat in ahtat, ko je tak hudo že za vodo, ko jo je tak tažko prnesti.

Ančka: Ka pa je zaj še Lenčino, da zanesem na voz?

Liza: Je že ntra na vopi vse pripravljeno, neka bo še oča z kašte prneso. /Treza prinese iz hiše novo metlo in smetišnico./

Treza: Oča so djali, da bi dali pobi što tod na voz.
Ančka /med tem ko se menijo radi metle, odide v hišo po kolovrat/: Kolovrat je što!
Treza: Kje pa je že zibov?
Francka: Ježeš, zibov, ja, saj jo bo že skr nucava.
Liza: Tiho bodi, kna šrajaj tak. /Odide v hišo./
Klepetulja: Pa glih prav sm se nastajva, menda pobi balo vozjo?
Jurij: Balo, ja, menda si pa le zavohava, da te je pas drč prinesu.
Klepetulja: O, saj sma bva ži drč ukup, sm ga mavo tota po puklno.
Tomaž: A vamp ta kna boli venč? /Liza spravi klepetuljo v hišo./
Jurij: Ko bi se otvo tak narajmat, da bi zaj Grega pršu, jaz bi drugo našuntal, da bi se skregava.
Klemen: Ko se od vouka prauhata, pa vouk pride. /Grega pride iz hiše./
Grega: Holt, na, pa fejst nabašta balo, da bojo koliese škripale, da se spvača vozit, pa da se bo vidvo na Danijelovi dlani.
Jurij: Pojdi pomat basat. A si že kaj bol zdrau od ovseti?
Grega: Čisto sm še trd, ta presneta baba klepetulasta, a saj sm jo po tstem še enkrat fejst nazmirjo.
Klemen: Le zglihata se, le!
Grega: Nočim, s takimi starimi babami že kar. /Jurij Klemena nekaj našunta./
Klemen: Grega, pojdi no mavo ntr v hišo, ga boš še dobo en fraklc, je še glih tejkjo ga ostavo. /Grega proti vratom./
Grega: O ja, tisto pač rad, bom pa mavo poostou. /Odideta, ostali v smeh./
Vožnik /pride pri drugem paru konj/: Ka pa že spet uganjate?
Jurij: No, veš, Gregana smo drč sparli. V hišo smo ga naštelali. Je šva klepetula ntr, se bota pa drč dava. /Iz hiše pride Klemen, v roki nosi žehtar./
Klemen: Sta že vkup hahahahahahahahahahahahahahaha. /Grega pride./
Grega: Ti, Jurij, ti si pa ta pravi, za ka ste me pa naštelali ntr. Vem, da ste clajsi, ko ste vedli, da je baba ntra. /Grega se pri oknu v kuhinji krega naprej./
Jurij: Le kne pusti se jil!

Grega: Ma tak jezik, da je strah še nas je prišva k hiši nas ko glih vozite /zamahne z roko in odide/
Klemen: Grega le pridi še.
Grega: /Gredoč/ Bom pa kadar babe ne bo pri vas. Mati so ti mrhi kofeja dali ti mrhi spojani, včasih je bova tak spojana, da je bovo kar strah. Nažento jo rajši, samo pošto nosi okula pa jezo deva po Kotljah
Tomaž: Je pa kuj sruta, ko je tak stara
Grega: Ti je že reisen, da je stara, da je sruta tisto pa ne, ko kar tiste deva da od anga do drugja lieta pa praji šet je štak pa oni je tak pa štak čez vunga no pa tak naprej da nazadnje pa vun pokne /odide naprej/

Jurij: Pa adijo Grega!
Grega: Adijo habdijer! /Mu po vojaško salotira/ /Ko imajo vse stvari na dvorišču pripravljene pa začnejo nakladati na voz, ko pa je nabasan pravi Treza Jurju: Jurij ti si bol flink pa na vrh priveži šeto zibov /Jurij urno skoči privezovati/
Klemen: Kolovrat pa dajmo na vuni vuz /Tomaž vzame kolovrat ter ga gre privezat/
Liza: Še šet žehtar dajte nekam da se bo videlo ko boste vozili
Francka: No zdaj pa je nabasano. Ja ke pa so oče, če niso še kaj pozabili
Ančka: Lej kak špasno je videt zibov na vozu
Francka: Kaj si ti čudno zdi?
Ančka: Jaz bi že nutva ko bi mi ~~xix~~ štk nabasali, da bi bva zibov na vrhu.
Liza: Ti si še pač mvada pa ne veš kaj je sveit no pa zaka so žene na svetu
Ančka: A mati s mislite da sem še tak terc /se zasmeji in zbeži v hišo/
Liza: Čakaj ti bom že dava! /Kaže da bi vrgla za njo/
Klemen: /Kliče/ Očeee! Pridite no ven je že vse nabasano!
Danijev: Fočajte še mavo, da pol pa kar pridem
Klemen: Pa ilejte! Danijev: Ja, ja, a si kaj pijače prinesu ldem, nas se mora še piti
Francka: Lej čisto smo pozabili na tu, čajte bom šva kar ponj
Jurij: Jaz sem že misluv rečt, ko sm biv žajn, pa me je Grega zmotu
Liza: Pa še neka smo pozabili! /Kliče/ Treza: Že vem kaj?
Liza: Poka je treba privezati k te zadnjemu vozu
Ančka: /pride iz hiše/ Oh kaj bote še vse naštimali kup, jaz bi nutva, da mi bouh vie kaj date, bi me tvo sram /odide v hišo
Tomaž za njo/

Treza: Je še pač mvada in tumasta pa saj to ni nič kaj grdega
Liza: Je pač stara navada na pavrih že Bouh ve od keda?
Jurij: Bom šov pogledat, da ga prej pržene /Gre proti hlevu/
Tomaž: Kam ga pa prvežemo?
Klemen: Kar sem ga priveži. /Francka prinese pijačo in kruh ter
začnejo jesti/ tudi Jurij pride iz hleva, oče pride in
ogleduje kako je
Danijev: Al ste dr tk nabasali, da se ne bā kaj frderbakvo in stru-
pavo

Klemen: Samo, ne bojte se.
/Jurij gre v hlev po konje, iste prižene, jih vpreže v voz ter jih z bičem požene, vsi gledajo za njim, možnarji začno pokati, pri hiši mahajo za vozom, dokler se ti ne skrijejo za ovinkom, nato odidejo v sobo. Po tem prizoru se zberejo na odru vsi igralci ter zapoje pred gledalci narodno himno./

K o n e c

Seznam neknjižnih domačih in prevzetih besed,
stalnih besednih zvez in folklornih obrazcev iz prepisa
igre Koroška kmečka ovset iz Mežiške doline, ki je
objavljen v pričujoči knjigi

A

áhtati – paziti, čuvati; iz nem. *achten*
ánbart – enkrat; iz srvnem. (srednjevisokonemško) *ein vart*
antlman – trgovec, kupčevalec, iz nem. *Händler*
ànu – eno
áužənga – posestvo, gospodarstvo; iz bavarske srvnem. *Uflac*
»Aufschlag«

B

bárati – vprašati; barou je – vprašal je
bencati/bincati – nar. brcati
bolcer – valček; iz nem. *Walzer*
brošik/broštik – zajtrk; iz nem. *Frühstück*

C

cajt – čas; iz nem. *Zeit*
camar – nar. ženinov, nevestin spremljevalec/drug k poroki ali
tudi organizator svatbe; iz srvnem. *zoumer* 'tisti, ki vodi konja
za uzdo'
clajsi – nar. nalašč
cuə – k, h, do, za, ob, zraven; iz nem. *zu*

Č

čudno – zelo, veliko, močno
čimate – nimate
čira – hči, čiəre – hčere

D

dəčva – nar. dekle, tudi hči, dekllica
dójsti – dosti
drəč, druž – nar. spet

E

êrati – nar. nehati
erbija, ærbija – dediščina; iz nem. *Erbe*

F

fájmoštær – pog. župnik; iz bavarske srvnem. *pharremeister*, kar je zloženska iz *pharre* 'fara' in *meister* 'mojster'
fájrant – zaključek dela; iz nem.
fantóra – nar. pohišstvo
fajfa – pog. pipa; iz nem. *Pfeife*
fejst – tolst, rejen; iz nem. *feist*
flink – hiter, uren, spreten; iz nem. *flink*
fraj – prosto; iz nem. *frei*
fraklc – frakelj, osmina litra; iz avstr. nem.; *Fräckelein*; kor. nem. *Frackel*
frđêrbati – poškodovati, pokvariti; iz nem. *verderben*
fortl – način; iz nem.
futrati – (na)hraniti; iz nem. *Futter*; hrana, krma

G

glih – takoj; iz nem. *gleich*
glihati se – nižje. pog. razumeti se; iz nem. *gleichen*; enak, podobn biti, izenačiti
gnar – denar
gruntati – pog. premišljevati, razglabljati; iz nar. avstr. *grunten*; 'poskušati priti stvari do dna'
gvad – glad, lakota
gvàž – steklo, steklen kozarec; iz srvnem. *glas*
gvišno – nižje. pog. gotovo, sigurno; iz. srvnem. *gewis*

H

haužvati – delati, gospodariti; iz bavarske srvnem. *Uflac* »*Aufschlag*«
hílati – hiteti
hnogom – peš
hofær/ofær – žrtev, darovanje prispevkov cerkvi; iz srvnem. *opfer*
holt – stoj; iz nem. *halt*

I

íbæržni – nar. odvečni
ílati – hiteti, ilej – hiti

J

jájno – njuno
jejkarlina – medmet, kot marička ali marija sveta
ježeš ježeš – medmet, iz jezus, kot joj joj

K

kédn – teden
kejko – koliko
(na) kliæhi – na tleh
kni – ni
kne/kna – ne
kofé – nižje. pog. kava
koj – že
kovtær – nižje. pog. prešita odeja; prek nem. *Kolter* 'polnjena prešita odeja'
koštá – nižje. pog. stane; iz nem. *kosten*
krinc, krenc – venec; iz nem. *Kranz*
krôf – nižje. pog. grlo
kšêft – nižje. pog. delo, posel; iz nem. *Geschäft*
kušçar – nar. priprava za prižiganje možnarjev

L

láđajta – naložita; iz. nem. *laden* naložiti
lédik – nižje. pog. prost, samski; iz nem. *ledig*
letcman – nar. nabirka
lædi – ljudje
liæs – večpomenka: v besedilu hlodovina, sicer tudi narečni izraz za gozd
lump – slabš. ničvreden človek, tudi pijanec; iz nem. *Lump* malo-
lopridnež, capin

M

màj màj – nehaj no
mala južna – malica; južina iz praslovanščine izpeljano *jug*, kar pomeni obed, ki so ga jedli opoldne, ko je sonce najbolj na jugu
malujužinati – malicati
maréla – nižje. pog. dežnik; iz ital. *umbrella*
mati ta š(i)roka – nar. spremljevalka neveste
minka – manjka

N

nabasan – naložen; iz srvnem. *vazzen* 'držati, vsebovati, nalagati'
nabrisati se – ekspr., najesti se
nafutrati – nahraniti; iz nem. *Futter*; hrana, krma
narajmati se – slučajno priti v ustreznem trenutku, naleteti; iz nem. *sich reimen* 'rimati se, skladati se'
nàs – danes
naštelali – nagovorili; iz nem. *stellen* zastaviti (nalogo)
našuntati – nižje. pog. nahujskati, naščuvati
nèkeh – nekje
naštirati – nižje. pog. pripraviti/naravnati stvari (na mizo); iz nem. *stimmen* 'biti pravilen'
nídik – nar. zavisten
nočim – nočem
nucati – niž. pog. potrebovati, rabiti; iz nem. *nutzen* biti koristen

O

óčemo – hočemo; óčjo – hočejo
okinčani – zastar. olepšan
okrenčati – okrasiti
opógni – opoldne
ovset, ohcet – poroka; iz nem. *Hochzeit*

P

pavər – nižje. pog. kmet; iz nem. *Bauer*
pərrajmati se – slučajno priti v ustreznem trenutku, naleteti; iz nem. *sich reimen* 'rimati se, skladati se'
petlar – berač; iz nem. *Bettler*
pobarat – star. povprašat
počaj – počakaj
pók – kozel
poostov bom – ostal bom
préca – precej
prédāt – prodat
prefürt – prezgodaj; iz nem. *fort* dalje, naprej
prekleman – psovka, preklet
primit – prijet
pomàt – pomagati; pomajte – pomagajte
pongrat, pungrat – travnik; iz nem.
priftòšəl – denarnica; iz nem. *Brieftasche*
primit – prijet(i)
prištímaj – uredi, organiziraj; iz nem. *stimmen* 'biti v pravilnem redu'
pukl – hrbet; iz bav. nem. *Puckel* 'grba'
púkštab – črka; iz nem. *Buchstabe*
púšelc – šopek; iz bav. avstr. nem. *Puschel*

R

rajati – knjiž. plesati
rajni – raba peša ki je umrl, pokojen
rájouci – plesalci
rájtam – najbrž
raz – s/iz
riəsn – res

S

skər – skoraj
 spléhan – splahnel, od sonca obledel
 spucati – počistiti; iz. nem. *putzen* ‘čistiti’
 spuvati – sezidati
 sruəta – sirota
 starosviətna – starinska

Š

šət – ta
 šénkati – nižje. pog. podariti, dati zastonj; iz. srvnem. *schenken* ‘podariti’
 špandirati – privoščiti
 šparljiv – varčen; iz. nem. *sparen* ‘varčevati’
 špárovec – nižje. pog. varčen človek; iz. nem. *sparen* ‘varčevati’
 špasno – čudno; prek nem. *Spass* ‘šala, zabava’ iz ital. *spasso* ‘zabava’
 šránga, špránga – etnologija pregrada poti z namenom, da ženin
 plača vaškim fantom odkupnino za nevesto, balo; iz bav.
 srvnem. *srange* ‘ograja, plot, planke’
 šrángovci – fantje, ki postavijo šrango, iz nem.
 špacírat se – sprehajati se; prek nem. *spazieren* iz ital. *spaziare*
 ‘bloditi, postopati’
 šrajaj – vpilj; iz nem. *schreien* ‘vpiti’
 šták – tak, takšen
 štáko – tako, takšno
 šundər – nar. hrup; iz nar. šundrati ‘hrumeti, delati hrup’

T

talír – krožnik; iz. nem. *Teller*
 tàj – potem
 taužənt – nižje pog. tisoč; iz nem. *Tausend*
 tejko – toliko
 tenta – nar. notri (iz tam notri)
 terc – nar. kor. neumen, nespameten človek
 tuj – tudi
 tumast – nar. neumen; tudi tumpast iz praslov. *top* ‘ne oster,
 skrhan, neumen, omejen’

U

üržuh – vzrok, iz nem. *Ursache*

V → v koroškem narečju W

vaplñi – nizko trebušast, požrešen človek
 vamp – nizko trebuh
 velikobarti – velikokrat; sestavljeno iz veliko in *bart* iz srvnem.
 (srednjevisokonemško) *vart*
 véšpar – iz lat. *vespere*, jutranja maša
 valcer – zastar. valček; iz nem. *Walzer*
 védva – uvela
 vrednješi – cenejši
 vunga/vonga – onega

Z

zadn(j)obart – star. zadnjokrat, zadnjič; sestavljeno iz *zadn(j)o*
 in *bart* iz srvnem. (srednjevisokonemško) *vart*
 zagvíšno – nižje pog. gotovo, nedvoumno; sestavljeno iz *za* in
 srvnem. *gewis*
 zarukan – nižje. pog. neumen
 zàt – nazaj
 zglihati se – nižje. pog. spraviti se; iz nem. *gleich* ‘enak’
 zmatran – nižje pog. utrujen; iz nem. *martern* ‘mučiti’
 zrajtati si – nižje. pog. spomniti se, domisliti si; iz srvnem. *reiten*
 ‘računati, razmišljati, preudarjati’

Ž

žêhtar – nar. golida; preko nem. *Sechter* iz lat. *sextarius*
 žégnan – pog. blagoslovljen; preko stvnem. *segan* ‘blagoslov’ iz
 lat. *signare* ‘označiti, narediti znak’
 žihar – nižje. pog. lahko; iz srvnem. *sicher* ‘gotov, zavarovan,
 varen’
 žmahtən – star. in nar. okusen; izsrvnem. *smach*
 žvahta – pog. sorodstvo; iz stvnem. *slahta* ‘pleme, rod, izvor’
 župa – nižje pog. juha; iz srvnem. *Suppe*

Stalne besedne zveze

Slovanskega izvora

bejži ga lomit – ne delaj neumnosti
biti čisto iz sebe – ne zavedati se
biti čisto po starem – biti podoben očetu
biti komu sitno – biti mu nerodno
biti komu kos/ ne biti – eksp., izraža, da je/ni kdo telesno ali
duševno dovolj močen za izvršitev določenega dela
biti notno – se mudi
biti sam svoj – biti samostojen v odločitvah
biti v letih – evfemistično, nisi več mlad
biti zaki – biti za kaj, biti v redu
biti že gær – biti zbujen
bo bol trda šva – težko bo šlo
buəh daj – odgovor na pozdrav dober dan
delati se komu temno – izgubljeni zavest
imeti besedo za (ta starega) – znati ga prepričati
iti na oni drugi svet – umreti
je biv zguəda den – zgodaj so vstali
jezik jo srbi – eksp. rada bi govorila
kura ga naj pikne/brcne – kot kletvica
lari fari – laž/izmišljotina
liəs gre gær – hlodovina se draži
ne bo kos predat – ne bo mogoče prodati
ne pustiti je od hiše praznih rok – ne pustiti je brez dote
nositi, prenašati pošto – eksp., prenašati novice, govornice
oje zabiknjeno – psovka, neumen človek
oklice gær dajat – oklicati par v cerkvi, naznaniti poroko
pasati kam – soditi, spadati kam
prazne čenče – eksp., neresnične govornice
se mərjo vsi pobi skriti pred njim – nihče ga ne doseže
spariti koga – nar. ukaniti, prevarati koga
star bik zabiknjeno – psovka, večno trmoglav in že star človek

stari lisjak. – eksp., zvit, prebrisan
ta ga pa pihne – je zabaven, domiseln
vejke galeje – eksp., velike stavbe
vejka freta – veliko posestvo
voditi koga za nos – varati ga, goljufati ga
vprašati za roko – vprašati za dovoljenje za poroko
za mojga dele – zaradi mene
zbulati komu vse – vse mu dati

Prevzete iz nemščine

arbija sliši cuə – dediščina pripada
biti ledik pa fraj – biti samski in svoboden/prost
biti parajt – biti pripravljen
biti v ausšusu – biti v odpadu, nekoristen
buəh vonaj < boglonaj, medmet »bog povrni«, iz srvnem. lon –
plačilo
naštelati koga – nagovoriti koga k neumnosti
ovset bo hin – poroka/slavje bo končana/-o
po svojem furmu – po svojih zahtevah
se devo bek rihta – se delo opravi
skup kovtar trgati – skupaj spati
ta veči priftošl – denarnica, v kateri je veliko denarja

Folklorni obrasci

Pregovori

Ko se od volka prauhata, pa volk pride.
Vsak človek si po svoje postiva (postilja).
Vsak je svoji časti vredn.

Vraže

Bo pa že nesrečo prinesla k hiši, posebno nas, ko je ouset pa
pride ženska prva.

(Nevesta) mora tak stati, da bo ona najprej vidva ženina, ne pa on njo, ko pride. Taj bo pač srečna. Tud v cerkvi mōra trdo zraun nje stati, kar pomeni, da ne more priti sovražən človek med njijo. Pa ko bota šla okol oltarja, ga mora za oltarjem za gnar prosit. To tak zelo pomaga, da bo pol zmerm ona mela priftošl, če ji bo tam gnar dau.

Nisn mogva cevū noč spati, tak so me bouhe jadve, ka le kaj štuø pomeni? Gvišno bo drəč dəž. Pa prajijo lədi, da če sta dva v oklicih, da taj ni prav, če bouhe jejo.

Pojdi malo v hišo, da nam spanja ne odneseš.